

Stowarzyszenie Być Blżej
ul. Biskupa Władysława Górala 15

21 – 003 Dys

www.stowarzyszeniebycblizej.pl

bycblizej.dys@gmail.com

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W STOWARZYSZENIU BYĆ BLIŻEJ

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
4. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
5. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526)
6. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169)
7. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22c, art. 22
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138, 1375 z późn. zm.

Spis treści

Rozdział 1 – Informacje Ogólne

1. Wprowadzenie
2. Słowniczek pojęć

Rozdział 2 – Standardy ochrony małoletnich i ich wskaźniki.

Rozdział 3 – Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Stowarzyszeniu Być Bliżej

1. Zasady przyjmowania w poczet członków oraz dopuszczania do kontaktu innych osób z małoletnimi.
2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i członków Stowarzyszenia Być Bliżej
3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.
4. Zasady ochrony wizerunku małoletnich.
5. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.

Rozdział 4 – Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowani lub stosowania przemocy domowej.
 - 1.1. Zasady ogólne.
 - 1.2. Procedury postępowania w sytuacji przemocy wobec małoletnich niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
 - 1.3. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w stowarzyszeniu (pracownicy, wolontariusze, osoby z innych organizacji/firm współpracujących).
 - 1.4. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w stowarzyszeniu ze strony rówieśnika.
 - 1.5. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w domu rodzinnym.
 - 1.6. Procedury dotyczące składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (sąd rodzinny, procedura „Niebieskiej Karty”).
2. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

Rozdział 5.

1. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.
2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie członków stowarzyszenia do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
3. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
4. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
5. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Rozdział 1

Informacje ogólne

1. WPROWADZENIE

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony młodzieży przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę małoletnich.

Ze względu na specyfikę stowarzyszenia standardy ochrony przed krzywdzeniem i przemocą stosowane są również wobec dzieci pełnoletnich z uwzględnieniem ich sytuacji prawnej.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące główne założenia:

- a) Do stowarzyszenia nie będą mogły zapisać się osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
- b) Wszyscy członkowie potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletnich oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że są oni ofiarami przemocy w stowarzyszeniu lub przemocy domowej;
- c) Podejmowane w stowarzyszeniu postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych;
- d) Małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w szkole działań;
- e) Rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- a) Prowadzone w stowarzyszeniu postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę;
- b) Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona wszystkich osób małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w stowarzyszeniu.

2. SŁOWNICZEK POJĘĆ

Ilekoć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 2) **Członków stowarzyszenia** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która wypełniła deklarację na członka stowarzyszenia i została przyjęta w ich poczet bez względu na formę współpracy, w tym: wolontariuszy lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają kontakt z małoletnimi;
- 3) **Prezesa** – należy przez to rozumieć Prezesa oraz Wiceprezesa Stowarzyszenia Być Bliżej
- 4) **Rodzicu** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- 5) **Opiekunie prawnym małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;
- 6) **Przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- 7) **Przemocy seksualnej** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).
- 8) **Przemocy psychicznej** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u małoletniego poczucie, że jest nie niewarty, zły, niekochany, niechciany, zagrożony i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
- 9) **Cyberprzemoc** – należy przez to rozumieć stosowanie przemocy poprzez prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem Internetu i narzędzi typu elektronicznego tj.: sms, e- mail, witryny internetowe, portale społecznościowe, fora dyskusyjne;
- 10) **Zaniechanie** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia, nieszanowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i trudności w rozwoju;
- 11) **Przemocy domowej** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 12) **Osobie stosującej przemoc domową** – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 13) **Świadku przemocy domowej** – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej;

Rozdział 2

Standardy ochrony małoletnich i ich wskaźniki

1. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIHW STOWARZYSZENIU BYĆ BLIŻEJ

Standard I.

Małoletni, rodzice i członkowie stowarzyszenia znają „Standardy ochrony małoletnich”, a dokument jest dostępny i upowszechniony.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606)
2. Prezes określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.
3. Zapoznano z nim członków, rodziców/prawnych opiekunów oraz małoletnich.
4. Dokument jest ogólnodostępny i udostępniany:
 - a) na stronie internetowej stowarzyszenia www.stowarzyszeniebycblizej.pl
 - b) w siedzibie stowarzyszenia i miejscach, w których Stowarzyszenie Być Blżej organizuje zajęcia i formy wypoczynku

Standard II.

Członkowie stowarzyszenia współtworzą i gwarantują bezpieczne oraz przyjazne środowisko w stowarzyszeniu oraz na terenie imprez masowych.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Członkowie stowarzyszenia posiadający kontakt z małoletnim są przyjmowani w poczet członków po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym i Rejestrze Sprawców Przepststw na Tle Seksualnym
2. Członkowie stowarzyszenia są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.
3. Szkolenia członków stowarzyszenia w zakresie bezpieczeństwa małoletnich prowadzone są według potrzeb.
4. W stowarzyszeniu prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich członków z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności:
 - a) Rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich;
 - b) Procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 - c) Dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich;

- d) Znajomości praw dziecka, praw człowieka i praw ucznia oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych;
 - e) Procedury „Niebieskiej Karty”;
 - f) Bezpieczeństwa relacji wszystkich członków stowarzyszenia z małoletnimi, uwzględniającego wiedzę o zachowaniach pożądanych i niedozwolonych w kontaktach z małoletnimi;
5. W stowarzyszeniu prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa małoletnich, a w szczególności w obszarach:
- a) Relacji między członkami stowarzyszenia a małoletnimi;
 - b) Relacji między małoletnimi;
 - c) Poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych;
 - d) Środowiska kształcenia (poszanowanie odmienności, równości i sprawiedliwości w przestrzeganiu zasad i regulaminów stowarzyszenia, podmiotowe traktowanie małoletnich).

Standard III.

Szkoła oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w stowarzyszeniu „Standardów ochrony małoletnich” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
2. Dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę małoletnim i rodzicom w trudnych sytuacjach życiowych znajdują się na:
 - a) tablicach informacyjnych, głównej siedzibie stowarzyszenia, oddziałach terenowych/kołach mi miejscach organizacji zajęć oraz różnych form wypoczynku;
 - b) na stronie internetowej stowarzyszenia.
3. Stowarzyszenie uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych małoletnich informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony małoletnich”.

Standard IV.

Stowarzyszenie lub placówka zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Stowarzyszenie oferuje małoletnim edukację w zakresie praw dziecka, człowieka, małoletniego oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. Małoletni zostali poinformowani, do kogo mogą się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
3. Na stronie: <https://www.standardy.fdds.pl> dostępne są dla małoletnich materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka, ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę małoletnim.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Precyzyjnie określono procedury interwencji członków stowarzyszenia w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, tj.
 - a) przemocy rówieśniczej;
 - b) przemocy domowej;
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich;
 - d) cyberprzemocy.
2. Postępowanie w sytuacji krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W stowarzyszeniu ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W stowarzyszeniu wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”.
5. Wszyscy członkowie stowarzyszenia, którzy powezmą informację o zdarzeniach zagrażających małoletnim, przekazują ją organowi zarządzającemu stowarzyszeniem. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej stowarzyszenia w zakładce „O stowarzyszeniu” – „Małoletni”.
6. Podmioty postępowania przestrzegają Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązującą w stowarzyszeniu (RODO), dostępne w zakładce „O stowarzyszeniu” – „RODO”.

Standard VI.

W stowarzyszeniu wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa uczniów/podopiecznych w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W stowarzyszeniu opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.
2. W stowarzyszeniu określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi.
3. W stowarzyszeniu opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:

- a) Przemocy fizycznej;
 - b) Przemocy psychicznej;
 - c) Przemocy domowej;
 - d) przemocy seksualnej;
 - e) cyberprzemocy.
4. W stowarzyszeniu opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty”.

Standard VII.

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W stowarzyszeniu prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich, a także prowadzona jest Karta interwencji.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich: Prezes Stowarzyszenia, Inspektor/administrator Ochrony Danych Osobowych, Zarząd stowarzyszenia. Zarząd oraz wyznaczone osoby składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązane są do zachowania bezpieczeństwa przechowywania uzyskanych danych osobowych.
3. W procedurze „Niebieskiej Karty” stosowane są wzory Kart „A” i „B” oraz kwestionariusze rozpoznania przemocy domowej.
4. Obieg dokumentów w sprawach związanych z krzywdzeniem małoletnich określa Instrukcja Kancelaryjna.
5. Dokumenty w sprawie ujawnionych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletnich są przechowywane zgodnie z Instrukcją przechowywania.

Standard VIII.

Stowarzyszenie lub placówka monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i procedury ochrony małoletnich są weryfikowane – minimum raz na dwa lata.
2. Stowarzyszenia uaktualnia stan wiedzy małoletnich w zakresie przepisów prawa zgodnie z zachodzącymi w nich zmianami.
3. W ramach kontroli zasad i praktyk ochrony małoletnich stowarzyszenie pozyskuje opinie małoletnich oraz ich rodziców/opiekunów prawnych
4. Do weryfikacji dokumentacji stowarzyszenia wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów ochrony małoletnich” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.
5. Zasady oraz termin, zakres i sposób kontroli określa Prezes Stowarzyszenia.

Rozdział 3

Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Stowarzyszeniu Być Bliżej

1. Zasady przyjmowania w poczet członków do kontaktu innych osób z małoletnimi.

Przed przyjęciem w poczet członków Zarząd, niezależnie od terminu jej trwania uzyskuje informacje:

- 1) W przypadku każdego członka stowarzyszenia, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- 2) W przypadku przyjęcia członka w stowarzyszeniu i dopuszczenia wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z małoletnimi i opieki nad nimi, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
- 3) Członkowie stowarzyszenia składają pisemne oświadczenie o spełnianiu warunku:
 - a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
 - b) braku toczącego się przeciwko kandydatowi postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;
- 4) Informacje, o których mowa w pkt. 1) – 3) zarząd stowarzyszenia załącza do akt osobowych członka (deklaracji);
- 5) Członkowie stowarzyszenia, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:
 - a) Statutem stowarzyszenia;
 - b) Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w szkole;
 - c) regulaminami i instrukcjami bhp i p/poż;
 - d) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych;
 - e) procedurami obowiązującymi w stowarzyszeniu.
- 6) Potwierdzenie zapoznania się z dokumentami, o których mowa w pkt. 5) oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczeniu działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej

2. Zasady bezpiecznych relacji małoletnich i członków Stowarzyszenia Być Bliżej

2.1. Zasady ogólne:

Członkowie dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w stowarzyszeniu, organizowanych zajęciach edukacyjnych, różnego rodzaju formach wypoczynku lub na imprezie organizowanej lub współorganizowanej przez stowarzyszenie.

Zasady bezpiecznych relacji członków stowarzyszenia z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

2.2. Zasady komunikacji członków stowarzyszenia z małoletnimi każdorazowo oparte na budowie dobrych relacji z małoletnim.

Członkowie stowarzyszenia:

- 1) W komunikacji z małoletnimi zachowują spokój, cierpliwość i szacunek. Okazują też zrozumienie dla trudności i problemów małoletnich.
- 2) Reagują wg. zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki, uwzględniając procedury bezpieczeństwa, na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich. Powtarzające się sytuacje zgłaszają do odpowiednich osób.
- 3) Dają małoletniemu prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania zgodnie z zasadami dobrego wychowania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez członka stowarzyszenia.
- 4) Komunikacja z małoletnimi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
- 5) Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają małoletniego.
- 6) Starają się trudne sytuacje rozwiązywać podczas rozmów indywidualnych z małoletnim, unikają publicznego wytykania błędów, nie wyzywają, nie wysmiewają.
- 7) Nie grożą małoletniemu, wyrażają dezaprobatę wobec jego zachowania w sposób niewłaczający godności i poczucia jego własnej wartości.
- 8) Słuchają uważnie małoletniego, udzielają mu odpowiedzi adekwatnych do danej sytuacji. W relacjach z małoletnim stosują zasady pozytywnej komunikacji: aktywne słuchanie i komunikat „JA”.
- 9) Stosują zasady konstruktywnej krytyki wobec, np. niewłaściwego zachowania małoletniego, tj. krytykują małoletniego w taki sposób, aby nie czuł się zraniony, zmuszony do obrony czy do kontrataku. Krytyce podlega zachowanie a nie osoba.
- 10) W sytuacji wymagającej interwencji wobec małoletniego mówią wyraźnie, starają się utrzymać spokojny ton głosu. Utrzymują z małoletnim kontakt wzrokowy. W czasie rozmowy znajdują się blisko drugiej osoby, ale nie naruszają jej przestrzeni osobistej.

2.3. Komunikacja z małoletnim służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny.

Członkowie stowarzyszenia:

- 1) W rozwiązywaniu konfliktów stosują następujące zasady konstruktywnej komunikacji:
 - a) nie oceniają;
 - b) nie uogólniają, nie interpretują;
 - c) stosują komunikaty „JA”;
 - d) oddzielają problem od osoby, wyrażają brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka;

- e) skupiają swoją uwagę na rozmówcy, koncentrują się na tym co mówi;
 - f) okazują rozmówcy szacunek;
 - g) upewniają się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę;
 - h) wysłuchują małoletniego;
 - i) udzielają informacji zwrotnych.
- 2) W komunikacji z małoletnim podczas rozwiązywania konfliktów wystrzegają się:
- a) osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi;
 - b) błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby);
 - c) niewłaściwego zrozumienia intencji małoletniego – partnera rozmowy;
 - d) niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym.
- 3) W procesie rozwiązywania konfliktu dbają o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u małoletniego poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
- 4) Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczą w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje, arbitraż, facylitację.
- 5) Szybko reagują na problemy związane z dyscypliną małoletnich:
- a) rozwiązują pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez małoletnich;
 - b) nie podnoszą nadmiernie głosu i nie krzyczą, zwracają uwagę tym małoletnim, którzy łamią ustalony porządek;
 - c) wykazują empatię wobec małoletnich;
 - d) ustalają lub przypominają obowiązujące zasady – wyraźnie określając oczekiwania wobec zachowań małoletnich dotyczących różnych rodzajów ich aktywności (np. zabawie, dyskusji w grupie).
- 6) Karanie małoletnich stosują rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
- 7) Upominając słownie, perswazyjnie, starają się opanować własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie.
- 8) Wyjaśniają małoletniemu, za co i dlaczego został ukarany. Przekazują mu utrzymany w spokojnym tonie komunikat jasny, konkretny/ rzeczowy, wolny od stygmatyzowania małoletniego, nakierowany na ocenę zachowania małoletniego, a nie jego osoby.
- 9) Metody dyscyplinowania małoletnich nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej małoletniego (zakaz stosowania kar fizycznych).

- 10) Karząc małoletniego za naganne/niewłaściwe zachowania, członkowie stowarzyszenia równocześnie dostrzegają i nagradzają pozytywne zachowania małoletniego.

2.4. **Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.**

Członkowie stowarzyszenia:

- 1) Utrzymują kontakty z małoletnim zgodnie z obowiązującym prawem, ustalonymi normami i zasadami.
- 2) Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
- 3) Nie wykorzystują wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 4) Nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego, np. takiej jak:
 - a) zabieranie i niszczenie rzeczy;
 - b) bicie;
 - c) popychanie;
 - d) ograniczenie swobody ruchu;
 - e) bicie przedmiotami.
- 5) Nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np. takiej jak:
 - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu małoletniego w grupie;
 - b) stygmatyzowanie małoletnich z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej;
 - c) wyszydzanie małoletnich, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie;
 - d) nadmierne, wygórowane wymagania członków stowarzyszenia, zastraszanie małoletnich, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win;
 - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych.;
 - f) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynąń uczniów i upublicznianie ich.
- 6) Nie stosują naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:
 - a) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym;
 - b) wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, itp.;
 - c) nie piszą do małoletnich wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili;
 - d) nie publikują żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. facebooku, bez zgody zainteresowanych stron;

- e) nie wdają się w prywatne rozmowy małoletnich w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć, które mogłyby małoletnim wyrządzić krzywdę.
- 7) Nie naruszają nietykalności osobistej małoletniego, nie zachowują się wobec niego w sposób niestosowny, dwuznaczny.
- 8) Informują małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć w informacji zwrotnej i oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
- 9) Podczas kontaktów zachowują szczególną ostrożność oraz takt wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.
- 10) Przy rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewniają obecność innej osoby dorosłej lub innej osoby wyznaczonej przez małoletniego.

2.5. Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych.

- 1) Małoletni jest traktowany podmiotowo.
- 2) Kontakt z małoletnim nie może być ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- 3) Co do zasady kontakty z uczniami/podopiecznymi powinny odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków członka stowarzyszenia.
- 4) Członkowie stowarzyszenia nie zapraszają małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
- 5) Członkowie stowarzyszenia w razie potrzeb nawiązują i utrzymują kontakty z małoletnimi w sposób gwarantujący bezpieczeństwo obydwu stron z zastosowaniem zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich.
- 6) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są osobami bliskimi dla członka stowarzyszenia) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów prawnych.

2.6. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności działania niedozwolone.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi.

- 1) Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, zarówno w siedzibie stowarzyszenia jak i w każdym innym miejscu, w którym stowarzyszenie realizuje swoje statutowe zadania na rzecz małoletnich. Członkowie stowarzyszenia chronią małoletnich i zapewniają im bezpieczeństwo.
- 2) Małoletni mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/postępowania obowiązujących w stowarzyszeniu
- 3) Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych małoletnich – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmienność.
- 4) Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności

osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.

- 5) Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
- 6) Małoletni budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
- 7) Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szyczą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
- 8) W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
- 9) Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
- 10) Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych małoletnich.
- 11) Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania członków/pracowników stowarzyszenia o zaistniałych zagrożeniach.
- 12) Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego rówieśnika/ki jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, w miarę swoich możliwości, np: pomaga ofierze, chroni ją, informuje i szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w stowarzyszeniu procedurami).
- 13) Wszyscy małoletni znają obowiązujące w stowarzyszeniu procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwa innych małoletnich, gdzie i do kogo dorosłego mogą się zwrócić o pomoc.
- 14) Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, uzyskuje w stowarzyszeniu pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich

- 1) Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich/innych osób:
 - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
 - wymuszenia;
 - napastowanie seksualne;
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
 - fizyczne zaczepki;
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
 - rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska;
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- obraźliwe SMSy i MMSy, zdjęcia, komentarze;
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające);
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- szantażowanie.

- 2) Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji na terenie stowarzyszenia lub w każdym innym miejsc, w którym stowarzyszenie realizuje swoje zadania statutowe na rzecz małoletnich działki sołeckiej, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek, używanie ognia na działki sołeckiej) i wszelkich substancji psychoaktywnych.
- 3) Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
- 4) Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek i innych form wypoczynku, edukacji i rekreacji np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
- 5) Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
- 6) Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
- 7) Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób.
- 8) Używanie wulgaryzmów.
- 9) Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności stowarzyszenia.
- 10) Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności stowarzyszenia.
- 11) Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od małoletnich.
- 12) Wyślugiwanie się innymi małoletnimi w zamian za korzyści materialne i niematerialne.
- 13) Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
- 14) Szykanowanie małoletnich lub innych osób w stowarzyszeniu z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.

- 15) Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
- 16) Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
- 17) Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w szkole.
- 18) Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych małoletnich/ osób bez ich zgody.
- 19) Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
- 20) Stosowanie wobec innych małoletnich/innych osób różnych form cyberprzemocy.

3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi zagrożeniami z sieci.

3.1. Zasady ogólne:

Obowiązkiem prawnym stowarzyszenia jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej o ucznia/podopiecznego oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu. Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

- 1) Dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard).
- 2) Działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka.
- 3) Oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników szkolnej sieci.

3.2. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.

- 1) Infrastruktura sieciowa stowarzyszenia umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i małoletnim, w czasie imprez i poza nimi.
- 2) Rozwiązania organizacyjne na poziomie stowarzyszenia bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
- 3) Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie stowarzyszenia jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
- 4) Indywidualny login i hasło do Internetu posiada każdy administrator/informatyk stowarzyszenia.
- 5) Korzystanie z multimediów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
- 6) Małoletni obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami zarządzającego.
- 7) Użytkownikowi komputera zabrania się:
 - a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie;

- b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu;
- c) dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowy.

3.3. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych.

- 1) Małoletni ma prawo korzystać z siedziby stowarzyszenia, infrastruktury z nią związanej, telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami.
- 2) Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
- 3) Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki.
- 4) Małoletni przynoszą na teren siedziby stowarzyszenia telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców/opiekunów prawnych, personelu stowarzyszenia.
- 5) Stowarzyszenie nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małoletnich.
- 6) Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć oferowanych przez stowarzyszenie na zasadach obowiązujących w stowarzyszeniu.
- 7) Na terenie stowarzyszenia i w każdym innym miejscu, w którym realizowane są zadania statutowe stowarzyszenia zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych bez uprzedniej zgody stowarzyszenia;
- 8) Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się na terenie stowarzyszenia.

Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

3.4. Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

- 1) Stowarzyszenie ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
- 2) Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
 - a) treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków;
 - b) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku dzieci do organizacji nielegalnych i terrorystycznych;
 - c) różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
 - d) Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
 - e) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej;

stosowanie filtrów antyspamowych;

- f) edukacja medialna – dostarczanie dzieciom wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną;
- g) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych. Celem tych działań jest:
- h) poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia;
- i) ukazanie sposobów bezpiecznego korzystania z sieci, w tym przestrzeganie przed zagrożeniami płynącymi z niewłaściwego użytkowania urządzeń multimedialnych,
- j) zapobieganie i ograniczenie lub wyeliminowanie zachowań agresywno-przemocowych realizowanych przy użyciu technologii komunikacyjnych w stowarzyszeniu i poza nim,
- k) propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie;
- l) włączenie rodziców małoletnich w działania stowarzyszenia na rzecz zapobiegania cyberprzemocy – poinformowanie ich o polityce stowarzyszenia w zakresie reagowania na cyberprzemoc;
- m) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają członkowie i małoletni oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych.

4. Zasady ochrony wizerunku małoletnich

- 1) Stowarzyszenie uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę jego wizerunku.
- 2) Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. Dane szczególnej kategorii przetwarzania.
- 3) Upublicznianie wizerunku ucznia do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad małoletnim (wymóg art. 8 RODO).
- 4) Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
- 5) Zgody, o których mowa w pkt 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej. Zgody j/w. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazanymi w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
- 6) Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, zgodnie z art. 5 RODO.
- 7) Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów prawnych lub małoletniego powyżej 16

roku życia na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.

- 8) Członkowi stowarzyszenia nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego) na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego małoletniego.
- 9) Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielom mediów oraz innym osobom danych kontaktowych do opiekuna małoletniego – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
- 10) W przypadku utrwalania wizerunku uczniów na zajęciach „otwartych”, „pokazowych” wymagana jest zgoda, jak w pkt. 3) i 4).
- 11) Stowarzyszenie może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację małoletniego, za zgodą Zarządu.
- 12) Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.
- 13) Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.

5. Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.

- 1) W Stowarzyszeniu wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (członków, rodziców/opiekunów) oraz powołano Inspektora ochrony danych.
- 2) Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:
 - a) zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości;
 - b) zasady ograniczenia celu przetwarzania danych;
 - c) zasada minimalizacji danych;
 - d) zasada prawidłowości danych;
 - e) zasady ograniczenia przechowania danych;
 - f) zasady integralności i poufności danych;
 - g) zasady rozliczalności.
- 3) Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych członków, małoletnich i rodziców/opiekunów prawnych posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
- 4) Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o

znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązanie do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.

- 5) Zarząd stowarzyszenia wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
- 6) Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania.
- 7) W stowarzyszeniu wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.

Rozdział 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.

W ramach organizowania profilaktyki przeciwdziałania przemocy i krzywdzenia małoletnich, stowarzyszenie współpracuje z instytucjami zewnętrznymi, w tym z policją, sądem, poradniami psychologicznymi, ośrodkami pomocy społecznej, itp.;

1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej.

1.1 Zasady ogólne.

Każdy członek stowarzyszenia w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia jest zobowiązany podjąć działania zapewniające małoletniemu pomoc i bezpieczeństwo.

Prezes Stowarzyszenia:

- 1) W porozumieniu z osobą odpowiedzialną lub koordynatorem występuje do sądu rodzinnego i prokuratury, ośrodka pomocy społecznej, policję z zawiadomieniem o zagrożeniu dziecka krzywdzeniem,
- 2) Podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia dzieci.
- 3) Powołuje Zespoły interwencyjne do diagnozy i oceny ryzyka zagrożenia przemocą domową – odrębne dla każdej sprawy.
- 4) Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla osoby doznającej przemocy.
- 5) Określa zasady prowadzenie dokumentacji i jej archiwizowania.
- 6) Wydaje upoważnienia do dostępu do danych osobowych osobom biorącym udział w rozpoznawaniu przemocy domowej.
- 7) Nadzoruje pracę Zespołu interwencyjnego.
- 8) Współpracuje z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz wspierania i pomocy ofiarom przemocy domowej.
- 9) Zapewnia bezpieczeństwo i ochronę prawną członkom wszczynającym procedurę „Niebieskiej Karty”, doznającym krzywdy ze strony sprawców przemocy domowej, ich oskarżeń, gróźb i przemocy.
- 10) Udziela bezpośredniej pomocy małoletniemu - jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie
- 11) Organizuje pomoc materialną małoletnim zagrożonym zaniedbaniem.

Pracownicy obsługi, administracji.

- 1) Kontaktują się z pedagogami, starając się skutecznie przekazać im informacje o swoich podejrzeniach i obserwacjach.
- 2) W każdej możliwej sytuacji obserwują zachowanie małoletniego i niosą mu pomoc.
- 3) W sytuacjach zagrożenia dziecka chronią go przed kontaktem z osobą stosującą przemoc.
- 4) Zwracają szczególną uwagę na stan trzeźwości, stopień pobudzenia osób odbierających małoletniego.

1.2. Procedury postępowania w sytuacji przemocy wobec małoletnich niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec małoletnich niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi istotne jest:

- 1) Uważne wysłuchanie małoletniego – bez obecności opiekunów;
- 2) Przeprowadzenie rozmowy na temat sytuacji krzywdzenia (konkretne fakty dotyczące form przemocy, częstotliwości, nasilenia, poczucia zagrożenia);
- 3) Ustalenie, czy są osoby, które także zauważają symptomy krzywdzenia oraz czy osoba niepełnosprawna komukolwiek o tym powiedziała.
- 4) W razie konieczności podjęcie działań w kierunku odizolowania osoby krzywdzonej od sprawcy przemocy.
- 5) Podczas rozpoznawania sytuacji przemocy wobec dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy unikać błędów, którymi mogą być:
 - a) niewysłuchanie takiego małoletniego;
 - b) bagatelizowanie skarg;
 - c) umniejszanie doznanej krzywdy;
 - d) niedawanie wiary;
 - e) przyjmowanie, że zdarzenie nie miało miejsca wyłącznie na podstawie wyjaśnień;
 - f) rodziców/opiekunów;
 - g) pomijanie lub zniekształcanie procedur postępowania obowiązujących w stowarzyszeniu, wynikające z przekonania, że one nie powinny lub nie muszą stosować się do osób niepełnosprawnych.

1.3. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia w stowarzyszeniu (pracownicy, wolontariusze, osoby z innych organizacji/firm współpracujących):

- 1) Jeśli członek podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi/podopiecznemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Członek zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 997 lub alarmowy nr 112. W przypadku zawiadomienia telefonicznego członek zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego oraz dane osoby podejrzanej krzywdzenie ucznia, a także z najważniejsze informacje na temat sytuacji.
- 2) Jeśli członek podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej od innego członka (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie inne), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Prezesa, aby ten mógł podjąć odpowiednie kroki.

1.4. Procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego w domu rodzinnym:

- 1) Jeśli członek podejrzewa, że małoletni doświadczył przemocy fizycznej lub psychicznej ze

strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego. Ponadto zawiadamia Prezesa, który powołuje Zespół interwencyjny w celu wyjaśnienia sytuacji. Członek wprowadza procedurę Niebieskiej Karty.

- 2) Jeśli członek podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, zgłasza problem prezesowi. Prezes przy wsparciu pedagoga w tym pedagoga placówki, do której małoletni uczęszcza ustala plan działania oraz proponuje skorzystanie z pomocy odpowiednich instytucji zewnętrznych.

1.5. Procedury dotyczące składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (sąd rodzinny, procedura „Niebieskiej Karty”)

- 1) „Niebieskie Karty” zakłada członek stowarzyszenia w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej wobec małoletniego lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy, także na polecenie Prezesa.
- 2) Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 3) Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.
- 4) W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec małoletniego, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego
- 5) Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem małoletniego przeprowadza się w obecności najbliższej mu pełnoletniej osoby.
- 6) Działania z udziałem małoletniego, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga lub prezesa.
- 7) Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego, który powołuje Wójt Gminy Niemce
- 8) Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”
- 9) W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy małoletniego, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
- 10) W przypadku pełnoletniego dziecka wszystkie powyższe czynności przeprowadza się z jego udziałem.

2. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego.

W każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia wystąpienia zjawiska cyberprzemocy lub niebezpiecznych treści, podejmowane są działania:

- 1) Ustalenie okoliczności zdarzenia;
- 2) Zabezpieczenie dowodów;
- 3) Poinformowanie o sytuacji rodziców małoletnich – uczestników zdarzenia;

- 4) Objęcie pomocą poszkodowanego małoletniego;
- 5) Podjęcie działań wobec agresorów, w tym zastosowania środków dyscyplinujących zgodnie z obowiązującym regulaminem stowarzyszenia i rodzajem przewinienia;
- 6) Powiadomienie policji, gdy sprawa jest poważna, zostało złamane prawo lub sprawca nie jest nikomu znany.

Rozdział 5

1. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

- 1) Przegląd Standardów prowadzić będzie komisja powołana przez Prezesa, zgodnie z częstotliwością określoną w ustawie – przynajmniej raz na 2 lata.
- 2) Komisja dokonuje także oceny Standardów w celu zapewnienia ich ewentualnego dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
- 3) Komisja sporządza protokół z przeglądu i oceny Standardów, w którym zamieszcza również wnioski z przeprowadzonego przeglądu i oceny, o której mowa w art. 22c ust. 6 ustawy.
- 4) W przypadku potrzeby aktualizacji Standardów prezes powołuje zespół, który wprowadza zmiany w Standardach, rekomendowane w protokole, o którym mowa w ust.3.
- 5) Z zaktualizowanymi Standardami zapoznawani są członkowie stowarzyszenia, małoletni i rodzice, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszych Standardach.
- 6) Zaktualizowane Standardy udostępniane są także na stronie internetowej stowarzyszenia.

2. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie członków stowarzyszenia do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności:

- 1) Ustala się, że osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie do stosowania Standardów przez: członków stowarzyszenia jest Prezes stowarzyszenia.
- 2) Członkowie stowarzyszenia będą zapoznawani są ze Standardami podczas Walnego Zebrania.
- 3) Zebrania są protokołowane zgodnie z zasadami protokołowania zebrań członków.
- 4) Protokół ze spotkania z małoletnimi i ich rodzicami sporządza osoba prowadząca zebranie. Protokół przechowywany jest w dokumentacji stowarzyszenia.
- 5) Po zapoznaniu się ze Standardami i zasadami ich stosowania, każdy członek podpisuje imienne oświadczenie, które przechowywane jest w dokumentacji stowarzyszenia.

3. Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

- 1) Zarząd zapoznaje rodziców/opiekunów prawnych ze Standardami:
 - a) podczas organizowanych spotkań z rodzicami;
 - b) przez stronę internetową.

4. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

- 1) Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu:
 - a) Prezes/Wiceprezes
 - b) Członek Stowarzyszenia
 - c) Pedagog (jeżeli został powołany)
- 2) Osobami odpowiedzialnymi za udzielanie wsparcia małoletniemu są:
 - a) Członek stowarzyszenia
 - b) Pedagog/ Psycholog (jeżeli zostali powołani)
 - c) Zarząd
 - d) Prezes/Wiceprezes
 - e) Każda osoba której pomoc może okazać się wsparciem dla małoletniego, a przepisy prawa na to zezwalają i na narusza to praw dziecka

5. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

- 1) Dokumentowanie zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego:
 - a) Rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z krzywdzeniem małoletnich/Karta Interwencji;
 - b) kwestionariusz diagnostyczny;
 - c) kopia części A „Niebieskiej Karty”;
 - d) dokumentacja potwierdzająca zgłoszenia do uprawnionych organów zewnętrznych.
- 2) Zasady klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji powstającej w stowarzyszeniu i do niej napływającej, w tym dotyczącej zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, określone są w wykazie akt, w części dotyczącej dokumentowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej małoletnim.
- 3) Dostęp do dokumentacji mają wyłącznie osoby uprawnione, które zobowiązane są do zachowania w tajemnicy posiadanych informacji.
- 4) Udostępnianie dokumentacji/informacji w sprawie dziecka, w stosunku do którego istnieje uzasadnione podejrzenie jego krzywdzenia, odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.